

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, I. SZÁM

ARA: 30 FILLÉR

1964. JANUÁR

Munkasikerekben gazdag
boldog új esztendőt
kívánunk
kedves olvasóinknak!

A felemelt béralap igazságos és célszerű elosztása érdekében A bérrendezésről tárgyalt szakszervezetünk központi vezetősége

Szakszervezetünk központi vezetősége december 19-i ülésén megtárgyalta és bizonyos módosításokkal elfogadta a szakszervezet elnöksége és a Postavezérgazgatóság szakkollégiuma által előterjesztett, a postás dolgozók bérrendezésének végrehajtására tett javaslatot.

A központi vezetőség ülésén részt vett Horn Dezső, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, Kövesi Béla postavezérgazgató, Harangozó Ede a SZOT bér- és munkaügyi osztályvezetője és Reiff Frigyes, a Postavezérgazgatóság személyzeti és munkaügyi szakosztályvezetője.

Pápai László, szakszervezetünk elnökének megnyitójában Besenyei Miklós főtitkár ismertette a szakszervezetnek a postás dolgozók bérrendezésével kapcsolatos állásfoglalását.

— Az országyűlés legutóbbi ülésén, a gazdasági építők munkán kívül, foglalkozott a magyar dolgozók életszínvonalának emelésével, az emelés mértékével, annak sorrendjével és ütemével — mondotta Besenyei Miklós. Ezt követően a Minisztertanács 1964. január 1-i határidővel elrendelte a posta és a vasút dolgozóinak bérrendezését. Ez az intézkedés

része azoknak a bérügyi és bérpolitikai intézkedéseknek, amelyeket a kormány 1964. évre tervezett.

Az 1964. január 1-én sorra kerülő bérrendezéshez a kormányzat évi 100 millió forintot bocsátott a posta rendelkezésére. Ezenkívül a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium biztosította az 1,7 százalékos átlagbérnöveléshez szükséges összeget. Mindezt egybevetve havi 9,6 millió forint áll a posta rendelkezésére, amely az előzetes számítások szerint az átlagbér 14,5 százalékos emelkedését jelenti. Ebből egy dolgozónak átlag havi 200—210 forint keresetnövekedést lehet biztosítani. Ezzel a postásdolgók átlagkeresete — a hírlapbérrel együtt — 1669 forint lesz. A béremeléssel lényegében a postai munkakörök döntő többségében ugyanazokat a béreket lehet biztosítani, mint a népgazdaság más ágában a hasonló munkakörökben. Ezzel a postai bérszintek — véleményünk szerint — a népgazdaságon belül a megfelelő helyre kerültek. Azonos kereseti szintet lehet biztosítani többek között a műszaki, a munkaszámológép csoportokban, az órabéres dolgozóknál és a forgalmi dolgozók döntő többségénél is.

Mindent egybevetve nem nehéz levonni azt a következtetést, hogy az 1964-es év sem lesz könnyebb, sőt több vonatkozásban még nehezebb lesz, mint az 1963-as év volt, mert a beruházások és egyéb műszaki tervek egyre nagyobbak lesznek, a postai forgalom évről évre nő és az 1963-as évi adósságainkból is jó lenne törleszteni, hogy az ötéves tervet végül is maradék nélkül teljesíteni tudjuk.

Az 1964. évi tervfeladatok teljesítése még több erőfeszítést, átgondolt intézkedéseket, határozott vezetést, s odaadó munkát követel a vezetőktől és a postásdolgóktól egyaránt.

Ezek a körülmények csak növelik az érté-

két a postás és vasutasdolgók bérrendezésének.

Engedjék meg az elvtársak, hogy a szakszervezet központi vezetősége nevében ezúton is köszönetet mondjunk a Magyar Szocialista Munkáspártnak, a kormánynak, és a Szakszervezetek Országos Tanácsának azért a messze-reményű megértésért és támogatásért, hogy meghallgatták a mi jogos kívánságunkat, kérésünket, s megkeresték a módját annak, hogy a postásdolgók bérrendezése 1964. január 1-el sorra kerüljön. Ezt mi úgy fogjuk fel, hogy ez lényegében elismerése a posta munkájának, elismerése és megbecsülése a postásdolgóknak.

Milyen cél vezette a posta vezetőit és a szakszervezetet a bérrendezés előkészítése során?

A posta vezetőit és a szakszervezetet is az a cél vezette a bérrendezés előkészítésénél és az új béralapok elosztása során, hogy mindegyiket figyelembe vettük a postára váró gazdasági feladatok végrehajtását. Annak gyakorlati segítőjeként alakítottuk ki az egyes állománycsoportok közötti kereseti arányokat. Ez határozta meg az emelés mértékét is. Az átlagnál magasabb összeget kapnak a műszaki, a havibéres és órabéres munkásállományú csoportok, s ezen belül is különbséget tervezünk tenni a vonalépítő szolgálat javára. Ez egyébként szorosan összefügg a létszám-gazdálkodás nehézségével. Ezekben a területeken van a legtöbb postától történő elvándorlás is.

Ezenkívül az egyes állománycsoportokon belüli helyes kereseti arányok kialakítására törekedtünk és összehasonlításokat tettünk az egyes szakosztályok területén a mérnökök, technikusok, műszerészek és munkások keresete között.

Besenyei elvtárs az elnökségi beszámoló ismertetése során hangsúlyozta, hogy az új bérszintek mellett most már meg lehet jobban fizetni a jó munkásokat, azokat a dolgozókat, akik az átlagnál jobbak, akik szakmailag jól képzettek, s emellett becsületesen el is látják feladatukat. Az a cél, hogy a postánál is azok a dolgozók találják meg legjobban a számításukat, akik egy-egy hivatalnál vagy postaszervnél a legtöbb szaktudást igénylő és legértékesebb munkát végzik. Eppen azért nem lenne helyes, hogy a felemelt béralap elosztásakor az egyenlőségi elve érvényesüljön.

A bérrendezés előkészítésekor többek között az is felmerült, hogy helyes-e a jelenlegi bér-

rendszer? Az elnökség véleménye szerint ez a bérrendszer jó, az idő próbáját kiállta. A postai bérrendszer a munkában eltöltött évek számán kívül figyelembe veszi az egyes dolgozók általános műveltségét és szakismeretét is. Egyezőval a szakmai és általános műveltség megszerzésére, elmélyítésére ösztönöz. Voltaképpen a jelenlegi bérrendszer bíráló nem a bérrendszert, hanem az alacsony béreket kifogásolták. Ugy hisszük, hogy a postásdolgók legszélesebb körét sikerült meggyőzni arról, hogy a bérszínvonal alakulása nem a bérrendszer függvénye. A különböző bérrendszerek a béralapok helyes elosztását segítik elő és az egyes állománycsoportok közötti helyes kereseti szintek kialakítását előzik.

A tájékozatlanság következtében az egyenruha ellátással kapcsolatban is találkozunk a valóságnak nem megfelelő nézetekkel. A szakszervezet elnökségének álláspontja ebben a kérdésben változatlan: az egyenruha-ellátás ma már elvesztette a juttatás jellegét és sok vonatkozásban a gyakorlati jelentőségét is. A 25 ezer postásdolgózó számára biztosított egyenruha-juttatást mindössze 12—13 ezer fő veszi csak igénybe. Az igénylők száma évről évre csökken. A Postavezérgazgatósággal egyetértésben úgy határoztunk, hogy egyenruha csak ott legyen, ahol a posta és a postás dolgozók egyetemes érdeke megkívánja.

Azokban a munkakörökben, ahol az egyenruha-ellátás megszűnik, ott egy évben egy összegben kapják meg a dolgozók az egyenruha értékének megfelelő térítést, függetlenül attól, hogy eddig igénybe vették-e az egyenruhát, vagy sem.

Befejezésül arról beszélt, hogy a jelenlegi munkaügyi és bérrendezések során több vonatkozásban tovább növekedett az egyes igazgatóságok és központi szervek önállósága, a béralapok felhasználása és az egyes munkaügyi és munkaügyi kérdések eldöntése tekintetében egyaránt. A kiadott rendelkezések és utasítások egyértelműen előírják, hogy minden ezzel kapcsolatos kérdésben a posta szakmai vezetői és illetékes szakszervezeti szervei egyetértésben döntenek. Ez az egyetértés természetesen tovább növeli a szakszervezeti szervek felelősségét és önállóságát is. A bérek igazságos megállapításából és célszerű elosztásából következik, hogy az általános béremelés mellett lesznek olyanok, akik az átlagnál kevesebbet, mások többet fognak kapni. Az illetékes szakszervezeti szerveket az vezesse, hogy a dolgozók döntő többsége helyesnek és igazságosnak ítélje meg a szakszervezeti bizottságok álláspontját és megértse azokat az okokat és meggondolásokat, amelyek az egyes postaszervek között, ezen túlmenően az egyes állománycsoportokon belül és az egyes dolgozók tényleges béremelését előlntik. Öszintén mondjuk meg azoknak a dolgozóknak, akik kevesebbet kapnak, hogy ennek mi az oka. A bérrendezés sikeres végrehajtásához tartozik az is, hogy a besorolások során az egyes dolgozók panaszai, reklamációi minél gyorsabban elintézésre nyerjenek.

Ez a bérrendezés úgy szolgálja legjobban a posta és a postásdolgók érdekeit, ha végső soron minden kategóriában és minden szinten a jobb munkára és helytállásra ösztönöz — jelezte be az elnökség beszámotóját Besenyei Miklós.

Milyen körülmények között került sor a posta és a vasút dolgozóinak bérrendezésére?

Mindenekelőtt meg kell állapítani azt, hogy a mi társadalmunk gazdasági erősségét bizonyítja, hogy ilyen széles körű és ilyen mértékű bérpolitikai intézkedésekre kerülhetett sor.

Minden objektív nehézség ellenére népgazdaságunk erőteljesen fejlődött — és előreláthatóan az 1963. évi tervet teljesíteni fogja, kivéve a mezőgazdaságot és az építőipart. — Az ipari termelés előzetes számítások szerint mintegy hét százalékkal lesz több, mint 1962-ben volt, és ennek megfelelően a dolgozók reáljévedelme 1963-ban 5—6 százalékkal növekedett.

Az általános fejlődés és az elért eredmények mellett látni kell azokat a nehézségeket is, amelyek népgazdaságunkban tapasztalhatók. A mezőgazdasági tervek teljesítésének hiánya nagymértékű kenyer- és takarmánygabona vásárlását tette szükségessé, amely tekintélyes összegű — nem tervezett — kiadást jelent.

1963-ban, az eredmények ellenére, a tervezettnél lassúbb volt a műszaki fejlődés, amely kedvezőtlenül hatott bizonyos termék-csoportok minőségére, s megnehezítette az értékesítést, ezenkívül kedvezőtlenül hatott a termelékenység alakulására is. Ebből következik, hogy 1964-ben a gazdasági élet minden területén, az iparban, a közlekedésben és a postánál is, többet s eredményesebben kell a vezetőknek, s a dolgozóknak egyaránt foglalkozni a műszaki fejlesztés kérdéseivel.

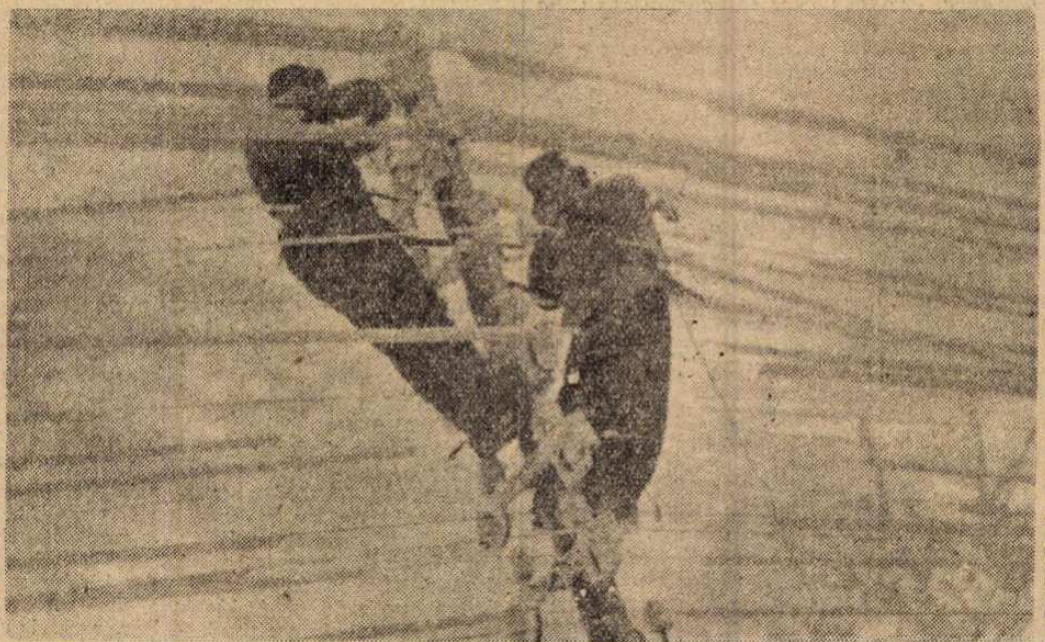
Az önköltség alakulása sem a legkedvezőbb, és nem kielégítő sok esetben az anyagellátás sem. Komolyabb munkaerőhiánnyal kell számolni 1964-ben a népgazdaság minden területén. Elsősorban fizikai és szakmunkásokban. Ez a körülmény máris érezteti hatását a tervek összeállításánál, s ezen belül a postánál is. A munkaerőhiány növekedése sürgetőleg hat abban az irányban, hogy a posta különböző területein, elsősorban a fizikai munkát, erőteljesebben gépesítsük és a szakszervezeti szervek segítsenek abban, hogy a meglévő munkaerőtartályokat minél előbb a termelőmunka szolgálatába állítsuk. A posta egész tevékenységét, a lehetőségek teljes kihasználásával tegyük könnyebbé, amely végső soron azt eredményezi, hogy könnyebbé és gyorsabbá válik a postásdolgók munkája, nő a termelékenység, az egy dolgozóra eső teljesítményi érték. Eredményeink ellenére további vizsgálatokat kell végezni, hogy mely munkakörökben lehet elsősorban nöket foglalkoztatni, mert a női munkaerőben kevesebb hiánnyal lehet számolni.

Ha a posta gazdasági munkáját nézzük, munkájának ugyanazok a jellemzői, mint a népgazdaság egyéb ágainak. A posta a teljesítményi tervét, az I—III. negyedévet figyelembe véve, 98,6 százalékra teljesítette. Az elmaradás 1,4 százalékos. Ezen belül, a forgalmi

mi ágazat teljesítményi tervét 100,8 százalékra teljesítette. A műszaki ágazat pedig 96,4 százalékra. A műszaki ágazatnál jelentkező elmaradás teljesítményi értéke 22 millió forint. Ismertek azok az objektív körülmények — mint az időjárás, az anyag- és kábelhiány — amelyek nagyrészt nem a postásdolgók, hanem azok az elmaradásnak olyan okai is, amelyek elsősorban rajtunk múlottak. A jó munka- és üzemszervezés hiánya, a tervszerű anyagfelhasználás már nem objektív, hanem rajtunk múló okai, a tervek nem maradék nélküli teljesítésének. Ha a posta költségintézkedések alakulását vizsgálva, azt látjuk, hogy a posta vállalati eredménye nem érte el a tervezett szintet. Tehát az az I—III. negyedévet figyelembe véve, közel 10 millióval alacsonyabb volt a tervezettnél.

A postai beruházásokat vizsgálva az I—III. negyedév figyelembevételével, az egész évi beruházás mintegy 50 százalékra lett teljesítve műszakilag, amely ugyancsak elmaradt 10 százalékkal a tavalyi szint mögött. Ebből is az a tanulság, hogy 1964-ben tovább kell javítani a postai beruházások előkészítését, az építkezésekhez szükséges anyagok biztosítását és elosztását, tervszerűbbé kell tenni a munkaerő-felhasználást és elosztást is.

Pusztít a zúzmara

A Pécsi Postavezérgazgatóság területén az 1963-as év utolsó napjaiban az erős zúzmara-képződés súlyos vonalrongálódást okozott. A vonalfelügyelő és hálózatkarbantartó dolgozók áldozatkész és gyors közbelépése révén azonban a távbeszélő-forgalom csak rövid ideig szünetelt.

Hozzászólások

A párt- és a szakszervezeti szervek harcának első vonala — a munka frontja

HORN DEZSŐ,

a közlekedés- és postaiügyi miniszter első helyettese hozzászólásában többek között arról beszélt, hogy a bérrendezés követően milyen feladatok hárulnak a szakmai vezetőkre:

— A postás dolgozók egy része az alacsony bérek miatt eddig nem szívesen végezte munkáját — hangzott tőle. Ez a tény a szakmai vezetők tevékenységét megnehezítette. Ha egy-egy üzem vagy hivatal munkájának fogyatékosait bíráltuk, akkor a vezetők sok mindent az alacsony bérezésre vezettek vissza. Ez az érő azonban a bérrendezést követően talaját veszti, mert ezzel a bérrendezéssel a postás dolgozók a népgazdasági átlagszintre, egyes munkakörökben az átlagszint fölé kerülnek. Kétségtelen, hogy a bérrendezés után is lesznek problémáink és lesznek olyan postás dolgozók is, akik nem kellő odaadással fogják végezni munkájukat, de náluk az okot már nem az alacsony bérezésben kell keresni. Ezt a kedvetlenséget a szakmai vezetőknek már másképp kell értékelniük.

— Sokan úgy gondolják — mondotta a továbbiakban —, hogy a mostani bérrendezés megoldja a posta munkaerő-helyzetét. Sajnos a helyzet előreláthatóan nem fog változni. Sőt, bérszintjeink emelkedése ellenére munkaerő-gazdálkodásunk még nehezebbé vált. Most abba a szakaszba lépünk, amikor a népgazdaság a postának annyi létszámot sem tud biztosítani, mint a korábbi években, mert az egész országban munkaerőhiány lépett fel. Eddig az volt a gyakorlat, hogy a tervezésnél, a teljesítmények mutatói kialakításakor a szokásos munkamódszereknek megfelelő munkaerő-, illetve létszámnövekedést is figyelembe vettünk, amit általában biztosítottunk is.

Ez a helyzet azonban most az általános munkaerőhiány következtében megváltozott. Ennek ellenére a postára háruló feladatokat mégis teljesíteni kell.

— Ahhoz, hogy a feladatoknak eleget tehessünk, más megoldást kell találnunk. Olyan forrásokat kell igénybe venni, amelyeket eddig nem akadtunk ki kellően: a női munkaerő minél szélesebb körben való alkalmazásával, a jobb munkaszervezéssel, a szabályzatok és kezelési utasítások korszerűsítésével, a gepesítéssel kell a munkaerő-hiányt pótolni.

Ennek megoldása elsősorban a szakmai vezetők feladata, de nem kevésbé fontos a szakszervezetek, a dolgozók számára sem. Milyen segítséget várunk a szakszervezeti tisztségviselőktől? Elsősorban azt várjuk tőlük, hogy most már valóban a műszaki fejlesztésre, az üzemszervezési problémák megoldására helyezessék a nagyobb figyelmet. E feladatok megoldása ugyanis szorosan összefügg a szakszervezet érdekvédelmi tevékenységével. A fő törekvésünk az, hogy a munkakörülményeket olyanra alakítsuk, hogy kevesebb munkaerővel, könnyebben lehessen ellátni a feladatokat.

Meg kell változtatni a tervezésre eddig jellemző helytelen szemléletet is. Körültekintőbben, sokoldalúbban kell tervezni. Mit értünk ezalatt? Ha például a következő öt éves tervben a távbeszélőközpontok kapacitását 230 000-re akarjuk növelni, akkor a terveinket már most úgy kell kialakítanunk — elsősorban a beruházási tervekre gondolok —, hogy a kapacitásnöveléshez szükséges felté-

teleket előre biztosítsuk. Vagyis a kábelépítési részleget például úgy kell fejleszteni, hogy e hatalmas feladat végrehajtásához szükséges gépeket, munkásszállásokat és egyéb szociális létesítményeket előre, illetve időben teremtsük meg. Például egy új központ építésével egy időben néhány lakásról is kell gondoskodni, mert csak így tudjuk az új létesítmény üzemeléséhez a megfelelő tőzsgárdát kialakítani.

A sokoldalú tervezés elvét valljuk, és ezt a jövőben a gyakorlatban is megköveteljük. S hogy ez az előkezelésben érvényesüljön, ahhoz a szakszervezeti szerveknek nemegyszer határozottan kell fellépniük. Amikor a szakszervezet bővítését a szociális létesítmények, a munkakörülmények rosszabbá tételével kívánják végrehajtani, akkor bizony a szakszervezeti tisztségviselőknek a bázisra kell állniuk.

A szakmai és szakszervezeti vezetőknek egyaránt meg kell érteniük, hogy a posta fejlesztését csak a dolgozók munkakörülményeinek javításával párhuzamosan lehet végrehajtani. A párt politikájával szöges ellentétben áll az a felfogás — amelyet a gyakorlatban is még jó néhány helyen tapasztalunk —, hogy a hírközlés fejlesztését a postás dolgozók rovására, vagyis munkakörülmények figyelembevétele nélkül kell megvalósítani.

A vezető szervektől új és korszerű szemléletet követel meg az élet. Véleményem szerint nem jó szakvezető és szakember az, akitnek csupán abból áll a tudománya, hogy az új helyzet céljait, feladatait segítő javaslatokat szakismeretüket csak azért vetik latba, hogy bebizonyítsák: miért nem lehet azokat bevezetni. Ugyanígy helytelen az a szemlélet is, amikor nem kellően kimunkált változtatást vezetünk be azon a címen, hogy majd az élet fogja bizonyítani annak helyes vagy helytelen voltát. A vezetőktől azt várjuk, hogy a szakismeret birtokában felelősséggel és bátran döntsék a legmegfelelőbb, a posta fejlődését legelőszörűbben szolgáló újítás mellett vagy ellene. De lássuk világosan, szabad utat kell nyitni az útnak, mert már a ma feladatait sem tudjuk a hagyományos módszerekkel „klasszikus” szabályzatainkkal és szemléleteinkkel tökéletesen megoldani.

A miniszterhelyettes elvtárs a továbbiakban a postára háruló feladatok és a mostani bérrendezés közötti összefüggést elemelte. Majd befejezésül így szól a központi vezetőség tagjaihoz:

— Arra kérem a szakszervezeti tisztségviselőket, hogy segítsék a szakmai vezetőket a közösen kialakított elvek érvényesítésében. Az egyes dolgozóknál, amikor a béreiket rendezik, ne csak azt nézzék, hogy a dolgozók általában becsületesen ellájták feladataikat — ez minden rendes embertől elvárható —, vegyék figyelembe azt is, hogy milyen az illető munkaeredménye, és itt már látni fognak lényeges különbségeket is. Számos esetben tapasztaltuk, hogy a szakmai vezető nem mindig mer a dolgozó elé állni és őszintén megindokolni, hogy miért tesz különbséget közte és a nálánál eredményesebb munkát végző között. Ha a szakmai vezetők maguk mögött érzik a párt- és a szakszervezet támogatását, akkor inkább megteszik ezt. Ilyen segítséget kérek a szakszervezeti tisztségviselőktől, hogy közös erővel sikeresen, igazságosan, a posta és a dolgozók érdekeinek megfelelően hajtsuk végre a postás dolgozók bérrendezését.

Minden dolgozó érdeme szerint részesüljön béremelésben

HARANGOZÓ EDE,

A Szakszervezetek Országos Tanácsa bér- és munkaiügyi osztályának vezetője hozzászólásában kiemelte, hogy a népgazdaság területén évek óta nem volt a mostanéhoz hasonló bérrendezés. Őszintén meg kell mondani — hangoztatta —, hogy az az összeg, amelyet a postás és vasutas dolgozók bérrendezésére biztosítottak, azt a népgazdaságon belül más területen is lehetett volna hasznosítani. Az, hogy pártunk és kormányunk ezt az összeget a közlekedés- és postaiügyi tárca részére biztosította, mindenképp azt bizonyítja, hogy a postás és vasutas dolgozók bérrendezésére bizalmasan tekintenek, akik hangozóval akarják kiharcolni saját maguk számára a több bért. Az a cél vezesse munkájukat, hogy minden dolgozó érdeme szerint részesüljön béremelésben.

Harangozó elvtárs hozzászólásában felhívta a figyelmet: mind a szakmai, mind a szakszervezeti tisztségviselőket figyeljenek rá, hogy a felemelt béralapból a legnagyobb arányban elsősorban az arra érdemes dolgozók részesüljenek. Máris vannak és minden munkaterületen lesznek olyan dolgozók, akik hangozóval akarják kiharcolni saját maguk számára a több bért. Az a cél vezesse munkájukat, hogy minden dolgozó érdeme szerint részesüljön béremelésben.

— Az elvtársak felszólalásaikban már most felhívták a figyelmet arra, hogy a bérrendezés megvalósítása során a szakszervezeti tisztségviselők és a szakmai vezetők között a munka megosztását illetően sok lesz a probléma. A véleményem az, hogy ezt a munkát ne osszuk ketté. A bérrendezés végrehajtását a szakszervezeti tisztségviselők a szakmai vezetőkkel közösen végezzék, és akkor a munkájuk biztosan sokkal eredményesebb lesz.

— A bérrendezés lényege a személy szerinti igazságos elosztás megvalósításában rej-

lik. A rendelet a szakszervezeti bizottságok, a tisztségviselők egyetértési jogát biztosítja. Ha a szakmai vezetőkkel nem értenek egyet ebben vagy abban a kérdésben, akkor észrevételeiket bátran vessék fel. Emiatt egyetlen szakszervezeti tisztségviselőnek sem lesz hátránya. Azonban arra is gondoljanak, ha észrevételeik, illetve javaslataik alapján járnak el a szakmai vezetők, akkor azért a felelősséget nekik is vállalniuk kell.

A munkaerő-hiányról és a munkaerő-hullámszóról szólva a következőket jegyezte meg: már most meg kell vizsgálni és számításba kell venni azokat a munkahelyeket, ahol a férj munkáját nő dolgozókkal lehet helyettesíteni, s a férjakkal onnan más munkaterületre tudják irányítani. A szakszervezeti tisztségviselőknek az elkövetkezendő időszakban sokkal nagyobb és határozottabb segítséget kell nyújtaniuk a szakmai vezetőknek az ésszerűbb munkaszervezéshez, a munkaerő legelőszörűbb elosztásához.

— A munkaerő-hullámszórás az államnak sok-sok forintjába került — hangoztatta. Ugyanis, amikor a dolgozók egyik helyről a másikra vándorolnak, akkor az új helyen addig, amíg a munkakört alaposan meg nem ismerik, képtelenek teljes értékű munkát végezni. Ez pedig nagy veszteségeket okoz. A bérrendezéskor erre a jelenségre is figyelemmel kell lenni. Úgy kell elosztani a bért, hogy az a munkaerő-hullámszór meg előzze azt, hogy azok, akik egy munkaterületen huzamosabb időt eltöltenek és kifogástalan munkát végeznek, mindenféleképp megtalálják számításukat.

Amikor a SZOT-ban a munkaerő-hullámszór felmérését végeztük, számos olyan, a postától kivált dolgozóval találkoztunk, akik újra szívesen visszatérnének a postához, ha ér-

demüknek és képzettségüknek megfelelő bérezésben részesülnének. Többek között azt is tapasztaltuk, hogy egyes postai vezetők igen könnyen belenyúgnak, ha egy-egy dolgozó a postától ki akar válni.

Ha az elvtársak helyesen érvényesítik területükön a felemelt béralap elosztásának elvét, akkor a bérrendezés minden zökkenő nélkül fog lebonyolódni. Bátran kell a dolgozókkal beszélni, és a felvetett kérdésekre — ha mód van rá — megoldást keresni. Az összeg elosztásánál azonban nemcsak a szak-

szervezeti bizottságok vezetőinek kell állást foglalniuk, hanem a szakmai vezetőknek is. Ha így végzik közösen munkájukat, akkor eredményes lesz a mostani bérrendezés — fejezte be hozzászólását Harangozó elvtárs.

A vitában felszólalt még a központi vezetőség több tagja is. A felvetett kérdésekre Besenyi Miklós főtájtár válaszolt. Ezek után a központi vezetőség az ülésen betervezett módosításokkal a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Az egyenruha-ellátás új rendszere

A postásdolgók egyenruha-ellátásáról szóló új rendelet az egyenruha-ellátás eddigi rendszerét sok vonatkozásban — a dolgozók érdekeinek megfelelően is — megváltoztatta.

A felszabadulás előtti időszakban kizárólag az ügyvezető „kincstári” személyzet egy része részesült természetbeni egyenruha-ellátásban. Az egyenruha-juttatás, bár bérjellegű javadalmazás volt, de a nyugdíjba nem volt beszámítható. Eltérés volt a viselési idő megállapításánál is, mert azt nem az igényjogosultság kezdetétől, hanem a kiosztás napjától számították.

Ez a helyzet 1945 után a postamestersegek államosításával megváltozott. Ettől az időponttól a jelenleg IV. szakszoportba besorolt és kinevezett valamennyi dolgozó illetményeszerű egyenruha-ellátásban részesült. Ezáltal a természetbeni egyenruha-ellátás a postásdolgók körében jelentős mértékben kiszélesedett. Az egyenruha-ellátás további kiterjesztését jelentette a Népgazdasági Tanács 386/20 195 (XI. 9.) sz. határozata. Ennek alapján az I—II—III. és az V. szakszoportba tartozó dolgozók 50 százalékos tértítés ellenében — 24 hónapi törlesztésre — részesültek egyenruha-ellátásban.

A természetbeni (illetményeszerű és tértítéses) egyenruha-ellátásra jogosult postásdolgók száma ezzel 42 000-re emelkedett. Ha ehhez hozzászámítjuk még azt is, hogy 268 munkakörben különféle munka- és védőruha-juttatásban is részesültek a dolgozók, akkor túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a természetbeni ruhaellátás számszerűségében és mértékében is minden eddigit felülmúlt.

Kezdetben az igényjogosult dolgozók csaknem teljes mértékben igénybe vették a tértítéses egyenruhát. Az utóbbi években azonban

kevesebben viselik rendeltetésének megfelelően. Ez az állapot természetesen sem népgazdasági, sem postai, de a postásdolgók egyéni érdekei szempontjából sem előnyös. Jelentős ruhaanyagot, raktározási férőhelyet, adminisztrá-

Bérrendszerünk kiállta a gyakorlat próbáját

Szakszervezetünk VII. kongresszusának határozata leszögezte, hogy az 1957-ben bevezetett és jelenleg is érvényben levő rangbér rendszerünk bevált, határozottan elősegítette a posta munkája minőségének javulását, az általános és postai szakképzettség megszerzésére serkentett, csökkentette a postai munkaerővándorlást.

Ezek a helyes célok és elvek a postán kívül más népgazdasági ágak bérrendszerében is kifejezésre jutnak. Pl. a közalkalmazottaknál a korpótlék formájában stb.

A szakszervezet és a posta által hét évvel ezelőtt kezdeményezett, a postásdolgók szolgálati idejét, képzettségét, szakmai tapasztalatait figyelembe vevő bérrendszer a posta gazdasági feladatait tekintve, hatékony ösztönzőnek bizonyult. Ezen túlmenően a postás dolgozók többségének megelégedését is elnyerte.

Az elmúlt hét esztendő eredményei igazolják tehát azoknak a bérpolitikai elveknek helyességét, amelyek bérrendszerünk útján — a posta sajátos jellegének megfelelően — a szocializmus építésének céljait szolgálják.

A szakszervezet VII. kongresszusának határozata azonban — a túlnyomórészt pozitív tapasztalatok mellett — megállapítja azt is, hogy bérrendszerünk jelenlegi formájában — a rang- és munkaköri bér mostani arányaival — már nem eléggé hatékony ahhoz, hogy minden munkakörben vonzza és tartsa a dolgozókat. Vonatkozik ez elsősorban az általános magasabb szakképzettséget igénylő, főrészt műszaki munkakörökre.

Nyilvánvalóan következik ebből, hogy éppen azért, mert jelenlegi bérrendszerünk általában megfelelően és jónak tartjuk, és annak pozitív hatásait a jövőre nézve is biztosítani akarjuk, — a gyakorlati alkalmazás során tapasztalt fogyatékososságait, hibáit korrigálni kell.

A VII. kongresszus határo-

zta éppen ezért azt javasolja, hogy a bérpolitikai intézkedések révén juttatott összegeket a jövőben — a rangberek változatlanul hagyása mellett — elsősorban és többségükben a munkaköri bérek megemelésére fordítsák.

A VII. kongresszus határozata a posta vezetőinek álláspontja jutott érvényre tehát abban a rendelkezésben, hogy a postásdolgók 1964. január 1-től életbe lépő béremelését szolgáló keretösszeg túlnyomórészt a munkaköri bérek megemelésére lesz felhasználva.

Az emelési keretösszeg megfelelő felhasználásával el kell érni, hogy mind a népgazdasági, mind a posta között, de a postán belül az egyes munkakörök között is helyes bérarányokat alakítsunk ki, s bérrendszerünket még egyszerűbbé és ösztönzőbbé tegyünk.

Jelenlegi bérrendszerünk tehát a munkaköri bérszárnyának megemelésével a jövőben már legkevesebb sem lesz akadály a maga, sőt maga is magasabb szakképzettséggel vagy felelősséggel járó munkát fokozottan megbecsüljék és elismerjék.

A munkaköri bérszárnyának megemelésére lehetővé teszi, hogy szükség esetén a posta szakmai vezetői fokozott különbséget tegyenek az egyes dolgozók között, s bátran éljenek azokkal a lehetőségekkel, amelyeket a munkaköri bérrendszer számukra biztosít.

1957-ben bevezetett új bérrendszerünk kiállta a gyakorlat próbáját, célszerűnek és hasznosnak bizonyult. Bérrendszerünk a jelenleg szükséges kisebb változtatások után a jövőben még alkalmasabb lesz arra, hogy egyrészt jobban kifejezésre juttassa a postásdolgók munkájának elismerését, másrészt még hatékonyabb eszköze legyen a postára bízott egyre növekvő feladatok elvégzésének.

Megítélésünk szerint mindenki számára előnyösen sikerült érvényre juttatni ezeket az alapelveket az új Egyenruhaszabályzatban és annak végrehajtási utasításában.

Az egyenruha-ellátás munkaköröként való újra megállapítása azzal jár, hogy több olyan munkakörben, ahol a dolgozók eddig illetményeszerű egyenruhát kaptak, de az új rendelkezés szerint ez megszűnik, az egyenruha helyett 1160 Ft tértítés fogynak kapni. Pl. a szakiparosok, a le-
vélírányító szolgálatban foglalkoztatott IV. szakszoportbeli kezelők, bszolgálatosok, fűtők stb.

E munkakörökben az egyenruha viselése a szolgálat ellátásához nem szükséges. E dolgozók túlnyomó része azt eddig sem viselte. Eppen ezért semmi hátrányt nem jelent a dolgozókra nézve, hogy a jövőben az egyenruha helyett az évi 1160 Ft megváltási átalányt fogják kapni, ami megfelel az egyenruha évi értékének.

A szakszervezet igazságosan tartja, hogy a megváltási átalányt mindenki kapja meg, aki egyenruha-ellátásra jogosult volt, függetlenül attól, hogy a kedvezményt igénybe vette-e vagy sem.

Méltányosnak tartjuk viszont azt, hogy a tértítéses egyenruha megváltási összege az általános középérték szerint legyen megállapítva, ami évi 530 Ft-nak felel meg. Jóllehet, ez az összeg a férfiegyenruha értékénél némileg kevesebb, a nő egyenruha értékénél valamivel több.

Végző soron az a cél vezet-e a szakszervezetet és a posta vezetőit, hogy az egyenruha-ellátásra szolgáló keret maradjék nélkül felhasználásra kerüljön.

Az új egyenruha-ellátási rendszer egységesebb, igazságosabb, mint az eddigi volt. Ezzel a dolgozók nagy többsége is egyetért. Az új ellátási rendszerrel számos jogos kívánságot sikerül teljesíteni: a

Az egyenruha-ellátásban nem részesülő dolgozókat sem éri károsodás

Ilyen előzmények után került sor az egyenruha-ellátás új rendszerének bevezetésére, melynél az alábbi több alapelvek érvényesülnek:

1. Természetbeni egyenruha-ellátásban csak azok a postásdolgók részesüljenek, akiknél azt a szolgálat érdeke megkívánja;
2. a természetbeni egyenruha-ellátás nem szakszoportonként, hanem munkakörönként történjék;
3. a tértítéses egyenruha-ellátást — a felsorolt okok miatt — meg kellett szüntetni;
4. az egyenruha-ellátásban nem részesülő dolgozók megfelelő összegű megváltási átalányban részesüljenek.

Hogyan történik az időközben magasabb iskolai és szakmai végzettséget szerzett dolgozók rangbérbesorolása?

A postásdolgozókat iskolai végzettségük és — többségükben — postai szakképzésüknek megfelelően az I—V. szakszoportba és ezen belül a beszámított, vagy szolgálatban eltöltött éveknél megfelelően 10—1 fizetési fokozatba kinevezik. A kinevezés feltételével nem rendelkező, illetve az óraszámátalányos, dolgozók, amíg a kinevezés előfeltételét meg nem szerzik, s az árátalányos dolgozók, amíg nem teljes napi elfoglaltságúak, csak besorolásban részesülnek.

A postásdolgozók bérrendezését szabályozó utasítás módosítja az egyes szakszoportba való kinevezés feltételeit. Ezeket az előírásokat azokra a dolgozókra kell alkalmazni, akik a még hiányzó szakmai képzettséget, vagy iskolai végzettséget a részükre előírt időn belül nem szerzik meg. Hasonlóképpen kell alkalmazni az új feltételeket azokra a dolgozókra is, akiket az utasítás hatályba lépése — 1964. január 1. — után neveznek ki.

A korábbi rendelkezések alapján kinevezett dolgozóknál az új előírásokat csak akkor lehet alkalmazni — amennyiben az előnyösebb a régénél. Ok a kinevezésüket megtartják és szakszoportjukon belül az előírt várakozási idő eltelte után fokozatosan előlépnek.

Az utasítás a továbbiakban előírja, hogy a már kinevezett dolgozók rangbérbesorolását felül kell vizsgálni és amennyiben a jelenlegi fizetési fokozatuk alacsonyabb — nem felel meg a szolgálati éveknél —, úgy rangbérbesorolásukat és várakozási idejüket az utasításnak megfelelően módosítani kell.

A már beszámított szolgálati időn kívül figyelembe kell venni az 1950. március 1. utáni soronkívüli kinevezéssel nyert éveket is.

Pl.: jelenleg a III. szakszoport 7. fizetési fokozatába kinevezett dolgozónak, aki 1948. január 10-én került a postához és csak 1954. január 1. várakozási idővel neveztek ki az akkori rangbérrendszer III. szakszoport 16. fizetési fokozatába — ami 1957. év óta és jelenleg is a III. szakszoport 10. fizetési fokozatának felel meg — az előírt várakozási időket figyelembe véve, automatikus előléptésekkel 1964. január 1-én a III. szakszoport 6. fizetési fokozatba kellene előléptenie. Mint említettük, az új szabályozás szerint a kinevezett dolgozók rangbérbesorolását felül kell vizsgálni és a megállapított szolgálati idő kezdetét figyelembe véve kell a fizetési fokozatot és a várakozási időt megállapítani. Ezek szerint a fenti esetben az érdekelt dolgozót 1964. január 1-től a III. szakszoport 5. fizetési fokozatba kell kinevezni, 1963. január 1. várakozási idővel. Egy másik dolgozó, aki időközben magasabb iskolai végzettséget, és szakmai képzettséget szerzett és a III. szakszoportból a II. szakszoportba sorolták át, az előző utasításoknak megfelelően azonban egygyel alacsonyabb fizetési fokozatba került. Ez a dolgozó időközben soron kívüli kinevezésben részesült, ezért az egyenes átsorolást számára nem alkalmazhatják. Az új utasítás szerint a soronkívüli kinevezéssel nyert évek számának figyelembevétele mellett rangbérbesorolását is meg kell vizsgálni, és azt úgy kell módosítani, hogy a szolgálati idejének kezdetétől számított évekhez hozzá kell adni a soronkívüli kinevezéssel nyert éveket, s az összevek alapján az új fizetési fokozatot és várakozási időt megállapítva kinevezni.

1964. január hó 1-től kezdődően nemcsak a kinevezés feltételeivel, hanem az előírt iskolai végzettséggel rendelkező,

a 10. fokozatba besorolt dolgozót a szakszoportjára előírt szakképzés megszerzése esetén a bizonyítvány — oklevél — bemutatását követő hó 1-vel abba a fizetési fokozatba kell kinevezni, mely a postán eltöltött évei alapján a dolgozót megilleti.

Pl.: az 1963. március hónapban felvett középiskolai érettségivel rendelkező dolgozó 1964. év június hónapban megszerzi a középfokú postai szakképzését, július hó 1-től a III. szakszoport 10. fokozatába, 1963. január 1. várakozási idővel kell kinevezni.

Amennyiben a 8 általános iskolai végzettséggel tisztí munkakörbe felvett dolgozó a középiskolai végzettséget megszerzi, akkor a IV. szakszoport 10. fokozatából a III. szakszoport 10. fizetési fokozatába kell átsorolni. Hasonlóképpen a 6, vagy 7 általános iskolai végzettséggel rendelkező kezelői munkakörbe felvett dolgozót, amennyiben a 8 általános iskolai végzettséget megszerzte, az V. szakszoport 10. fokozatából a IV. szakszoport 10. fizetési fokozatába kell átsorolni. Amíg azonban közép-, illetve az alapfokú szakképzést nem szerzik meg, kinevezni őket nem lehet.

Az új rangbérbesorolási rendszer kedvezőtlen a postásdolgozók részére. Megszünteti mindazokat a megkötöttségeket, amelyek elég sok postásdolgozó panaszána tárgyát képezték. Ugyanakkor a felmerült sérelmek többségét orvosolja, elhárítja azokat az akadályokat, amelyek a továbbképzést és a rang szerinti bér egészséges növekedését gátolták. Sok olyan energiát szabadít fel, melyek eddig a sérelmek felterjesztésében, azok megválasztásában veszték el. Most már ezt az energiát is a szakmai képzés, az iskolai végzettség növelésére, a pontosabb — minőségileg jobb, gazdaságos és kulturáltabb postai szolgáltatás, a megnövekedett feladatok ellátására lehet és kell fordítani.

Mit kell tudni a népgazdaság más ágazataiból a postához kerülő dolgozók idejének beszámításáról?

A postásdolgozók bérrendezését újonnan szabályozó utasítás hatályba lépése után — 1964. január 1-től —, alkalmazott dolgozók megelőző, a postán kívüli munkaviszonyának azt a részét, tehát azokat az éveket, amelyeket azonos vagy olyan munkakörökben töltöttek el, amelyekben a megszerzett képzettséget és gyakorlatot a posta munkaterületein is hasznosítják, a kinevezésre jogosult postaszerv vezetője — az igazgatóságok, központi postaszervek vezetői és vállalat igazgatója, az illetékes megbízottsággal, illetve szakszervezeti bizottsággal egyetértésben — beszámíthatja, amennyiben az érdekelt dolgozók munkájukkal, valamint magatartásukkal azt kiérdemlik.

Ilyen munkakörök és képzettségek vagy végzettségek lehetnek: mérnök, közgazdász, technikus, műszerész, könyvelő, gép- és gyorsíró, magasépítési vagy gépészeti technikus, stb.

A postán kívüli idő postai szolgálati időbe való beszámítása nem jelent minden esetben egyúttal kinevezést is.

Mert, mint az előzőekben már ismertettük, a rangbér besorolásnak és a kinevezésnek szakszoportonként előfeltételei vannak. A feltételekben azonban szerepelnek olyan iskolai végzettségek is, amelyek mellett szakképzés megszerzése nincs előírva, tehát mérnököket, felsőfokú műszaki technikusokat vagy műszaki technikusokat oklevéllel, stb.-vel rendelkező dolgozókat nemcsak besorolni kell, hanem postai szakképzés nélkül egy év után ki is kell nevezni.

A népgazdaság más területén szerzett képzettséget, amennyiben az érdekelt dolgozónak a postai szolgálatba beszámított időnek megfelelő fokozatban eddig besorolt dolgozóként kell nyilvántartani, amíg az előírt

szakképzés megszerzésekor a bizonyítvány bemutatását követő hónap 1-től a dolgozót abba a fizetési fokozatba kell kinevezni, amely a postán eltöltött — vagy beszámított — évei alapján megilleti.

Azokat a kinevezett dolgozókat, akik magasabb szakszoportra előírt iskolai végzettséggel rendelkeznek, és szakképzésüket megszerzik, ezt munkakörükben hasznosítják, a képzettség megszerzését követő hó 1. napjával — a már előírt fizetési fokozatának és várakozási idejének megfelelően — egyenes átsorolással kell magasabb szakszoportba kinevezni.

Pl.: középiskolai végzettséggel és középfokú postai képzettséggel rendelkező III. szakszoport 7. fizetési fokozatába kinevezett dolgozót, aki a felsőfokú szakképzését megszerzte, a II. szakszoport 7. fizetési fokozatába kell átsorolni, illetve kinevezni.

Hasonlóképpen kell átsorolni és kinevezni a IV. szakszoportból azt a dolgozót, aki tisztí munkakörben dolgozik, középfokú postai szakképzéssel rendelkezik és középiskolai (érettségi) végzettséget szerzik.

kinevezési előfeltételeket nem szerzik meg.

Azonnali hatállyal elbocsátott dolgozók időbeszámítására nem kerülhet sor.

Ezt az esetleges munkábaállást megelőzően az érdekelt dolgozó tudomására kell hozni.

A postai szolgálatot megelőző, postán kívüli munkaviszonynak postai szolgálati időként való beszámításáról szóló intézkedés részben feloldja az 1957. évben megjelent utasítás megkötöttségét. Mint ismeretes, 1957. június 1-e előtt a postai szolgálati időt megelőző más munkaterületen eltöltött időt, illetve legfeljebb 20 évet lehet beszámítani a postaszolgálati időbe.

Jogosan merülhet fel az előző utasítás érvénybenlétének ideje alatt (1957—1964-ig) munkaviszonyt létesített dolgozók részéről a jogos kérdés: az előző időket mikor és milyen formában számítják be?

A Postavezérgazgatóságnak a szakszervezettel együttesen kell ezt a kérdést is minél gyorsabban és eredményesebben rendezni.

A szakszervezet elnöksége és a szakkollégium közös határozata mindkét említett szervet arra kötelezte, hogy a problémák megoldására 1964. év első felében dolgozzon ki javaslatot, költségkihatással együtt. A javaslatot és költségkihatást úgy kell elkészíteni, hogy az a félév során megoldásra is kerüljön.

**IRD,
OLVASD,
TERJESZD
A
POSTÁS DOLGOZÓT!**

Postásdolgozók az év végi csúcsforgalomban

A Budapest 72. sz. postahivatal felvételi termében minden frópuft foglalt. A rendkívüli forgalomra jellemző, hogy a felvételi osztály az év bevételei irányzásait már az ünnepek előtt teljesítette.

A 62. sz. postahivatal irányítási osztályának törzsgárdája megfeszített munkával dolgozza fel a beérkező anyagot

A kedvezőtlen időjárás által okozott menetrendi eltérések a közvetítő osztály dolgozói komoly feladatok elé állították. Szorgos kezek rakják a záhonyi mozgóposta kocsiit

A továbbító osztály dolgozói csomagirányítás közben

A miskolci postaforgalmi dolgozók az ünnepi csúcsforgalmi időszakban több mint egy millió darab levelet dolgoztak fel

Miskolc 2. sz. postahivatalban az év végi csúcsforgalomban 34 ezren felül volt az átmenő csomagok száma

Új eljárások és módszerek a hírlapkézbesítésben

Már ismeretes — lapunk előző számaiban is foglalkoztunk vele —, hogy a sajtóterjesztéssel foglalkozó postás

dolgozóknak 1964-ben milyen nagy feladatot kell megoldaniuk. Ismeretes előttünk az is, hogy a jövőben

zonbelüli kézbesítést és a díjakat is ők szednék be, így a kézbesítőnek, vagy esetleg más szállítónak csak a lapokhoz a házakhoz való szállítása lenne a feladata. Erre vonatkozólag már ebben az évben is végeztünk kísérleteket.

Mind többen és többen ismerik fel azt az alapvető igazságot, hogy az egyes emberek perspektívája szoros összefüggésben van az egész társadalom perspektívájával és annak fejlődési lehetőségével. A társadalom erőfeszítései a munka frontján az anyagi javak nagyobb bőséghez vezet és egyúttal jár az egyéni jólét javulásával is.

Középkorából, szakmát választ, vagy olyan iparágba helyezkedik el segéd munkásként, ahol anyagilag jobban megvalósítja céljait. Ezek egy hányada átmeneti jelleggel — amíg a szükséges életkort eléri — vállalja a távlati kézbesítést. Azonban ezek egyrésze, két-három éven belül más pályát választ és kilép a posta kötelékéből.

A kézbesítői munka megkönnyítését szolgálja a postai meghatalmazások átfogó jellegű kiszélesítése is. Sokat kell még tennünk annak érdekében,

a megnövekedett terheléseket csaknem teljes egészében a termelékenység fokozásával kell megvalósítani.

Jelenleg is gondot okoz, de a későbbi évek során még inkább nagyobb mérvű lesz a munkaerőhiány. Az eddigi évekhez hasonló mértékű új munkaerő biztosításával nem számolhatunk. A termelékenység fokozatos emelésének előfeltétele a hírlapszolgáltatásban is a tömeges fizikai és adminisztratív munkák gépesítése, ezt megelőzően pedig az adminisztráció, a kezelés egyszerűsítése, és a legmegfelelőbb szervezési formák kiválasztása.

nyozott súlygyarapodással is kell számolnunk. Ezért ma már mind gyakrabban találkozunk olyan esetekkel is, ahol a kézbesítő terhelése ténylegesen túlzott. Az is igaz, hogy a kézbesítő túlerhelését nem lehet általánosítani, mint azt egyesek teszik. Ma még a kézbesítő többségénél a kézbesítendő hírlapok számát is lehet növelni. Megemlítem, hogy az utóbbi felmérésünk során a naponta kézbesített sajtótermékek átlaga belterületen kb. 180, külterületen pedig kb. 50 példány volt.

Ebben az évben az isles körben fogjuk kutatni az egyes foglalkozók a kisebb helységekben és külterületeken, ahol az előbbi ismertetett eljárások nem alkalmazhatók, hogyan lehetne a kézbesítő munkáját esetleg speciális könnyű járművekkel, vagy kerékpárra szerelhető tartályokkal könnyíteni. Fogynak ebben az évben új hírlapkézbesítői tászkatípusokat kikísérletezni, amelyek az eddigieknél jóval könnyebbek és praktikusabbak lesznek.

Mindez — éppen az anyagi javak bőségének megteremtése érdekében —, az anyagi ösztönzés különböző formáinak igénybevitelével párosul. És ez is hozzá járult nem kis mértékben ahhoz, hogy a népgazdaságon belül kisebb-nagyobb átmeneti béraranylanságok képződtek. Mindezek viszont kihatottak a munkaerő vándorlás fokozására és egyes népgazdasági ágak munkaerő utánpótlási lehetőségeinek csökkenésére.

Ezért nem helyes, hogy a munkaterület szakmatisztaságának kérdését, (vagyis, hogy a postai kézbesítők szakmunkásnak minősüljenek), egyelőre levetkés a napirendről. Nem vitatja, és nem is vitathatja senki sem, hogy a kézbesítői munkakörök kellő szakmai tudást, tapasztalatot és megbízhatóságot igénylő munkakörök. E tekintetben sem szabadnak el az ipari területek szakmunkásainak színvonalától.

hogy a fiatalok megmaradjanak a postán,

szakmának tekintsek, élethivatásul válasszák a kézbesítői, irányítói, raktárkezelői munkaköröket is. Átgondolt intézkedésekre van szükség, és az elgondolások konkrét tervekbe való rögzítésére, valamint a kivitelezés szakmai, gazdasági és műszaki feltételeinek biztosítására. A vezérigazgatóság és szakszervezetünk összefogása s hathatós támogatása e kérdés rendezésében biztosítéka lesz a jó megoldásnak.

E gondolatok jegyében tettük fel a kérdést **Toplak Ferencnek**, a Postavezérigazgatóság hírlapügyosztálya vezetőjének.

Az előfizetők száma — s ez rohamosan emelkedik — parancsolóan előírja számunkra is, hogy kutasuk azokat a módszereket, amelyek a munka minőségének további javulását, és a kézbesítő munkájának megkönnyítését fogja eredményezni. Meg kívánom jegyezni, hogy a kézbesítői szolgálat, a hírlapkézbesítés átvétele miatt minden szocialista országban rendezés alatt van. A legkülönbözőbb eljárásokkal kísérleteznek, de ezek még nem véglegesek.

A fentiekben tülmönően még több területen végeztünk felméréseket és kísérleteket, amelyek végső soron ugyancsak a kézbesítői munka könnyebbé és jobbá tételét fogják szolgálni. Azonban a kísérletek eredményességét és minél előbbi általánosítását nagyon elősegítené, ha a postás dolgozóktól is minél több elgondolást, véleményt és javaslatot kapnánk a következőkben is — fejezte be nyilatkozatát **Toplak Ferenc**.

Ezek a hatások jelentkeznek a postán, illetve a Budapesti Postaigazgatóság területén is, elsősorban a kezelői munkakörök utánpótlásának gondjában.

Ezt figyelembe véve helyes a Postavezérigazgatóság és a szakszervezet azon törekvése, hogy a bérrendezések, bérfejlesztések során a kezelői munka fokozottabb anyagi elismerésére is gondot fordít.

Természetesen ahhoz, hogy a postán a munka törést ne szenvedjen, szükség van mind a fiatal, mind a tapasztalt, idősebb szaktársak türelmére. Ehhez biztos alapot nyújt kormányzatunk törekvése, hogy felszámolja a béraranylanságokat, és a postai béreket megfelelő szintre emelje.

A fiatalok perspektívát keresnek

és az a részük, amely valamilyen oknál fogva kimarad a

Természetesen ez még nem jelentheti azt, hogy ezzel máris megszűnnek a problémák, a kezelői utánpótlás nehézségei.

Jelentős feladatok várnak megoldásra a munkafeltételek javítása és a nehéz fizikai munka megkönnyítésének területén.

Fő témák itt az anyagmozgatás gépesítése, korszerűsítése,

se, valamint a kézbesítés rendszerében történő módosítások. Sokat várunk a kapu alatti blokkfelvezetőknek számának növelésétől, mely elterjedése esetén a kézbesítést megváltoztatná olyképpen, hogy a lakótelepi segédkezesítő — négyórás dolgozó —, beállításával a közönséges anyagi egy részével tehermentesíteni tudnánk az egyesített kézbesítő-

Dejz Gábor
a Budapesti Postaigazgatóság vezetője

A Postavezérigazgatóság és a Postások Szakszervezete Központi Vezetősége nevében megrendülten jelentjük meg

TÖRÖK LAJOS
posta vezetőfőkezelő
életének 62. évében 1963. december 24-én szolgálata hűségese teljesítése közben tragikusan elhunyt.

Postavezérigazgatóság és Postások Szakszervezete központi vezetősége

— **A sajtóterjesztés előtt álló és évről évre megismétlődő, egyre növekvő feladatok elvégzését hogyan biztosítják a kézbesítés területén?** — hangzott a kérdés.

— **Milyen változtatásokat terveznek?**

— A postai hírlapszolgálat egyik legnagyobb és talán mondhatnám a legnehezebb szolgálatává a hírlapkézbesítés. Ezen ma már kb. 8000 postásnak és 2200 hírlapkézbesítőnek kb. 500 millió hírlapot és folyóiratot kell pontosan és időben kézbesítenie. Ez a szám évről évre több tízmillióval fog emelkedni. Nem egyszerűen csak példányszám-emelkedéssel, hanem a lapok oldalterjedelme miatt hatvá-

— Tekintve, hogy egyes lapok oldalterjedelme bővült, szükségessé láttuk, hogy a kézbesítő prémiumát is bizonyos mértékig emeljük, hogy

LOGI TANÁCSADÁS

anyagilag honoráljuk azt a többletmunkát, amit a kézbesítők január 1-től kifejtének.

Tisztaban vagyunk azzal, hogy az a 10,5 millió Ft, amelyet az eddigi 40 millió felül a kézbesítő prémiumként, illetve darabként kapnak, keresetüket emeli, ami nem lényegtelen, de a fizikai erőfeszítés tekintetében ez nem fog könnyebbséget eredményezni.

Nagy tehermentesítést eredményezne az is, ha a hivatalok — amennyiben a postás kézbesítő túlerheltsége ezt indokolja —, az eddiginél nagyobb gondot fordítanak külön hírlapkézbesítő alkalmazására. Ma már országosan kb. 2200 két-három órára foglalkoztatott hírlapkézbesítő segít naponta a kb. 8000 postás kézbesítőnek a napi hírlapkézbesítésben. Tudjuk, hogy az utóbbi időben részben más munkalehetőségek elszívó hatására is nehézségekbe ütközött egyes városokban és más helységeinkben alkalmazásuk. Reméljük azonban, hogy az újonnan bevezetett, felemelt jövedelemmel járó bérrendezés itt is kedvezően fogja éreztetni hatását.

A bérrendezési utasítás végrehajtása minden bizonnyal együtt jár majd néhány vált vagy tényleges sérelmessel. Ez természetesen következmény, mert az egészen egyértelmű rendelkezéseket is lehet helytelenül értelmezni mind a munkáltató munkaiügyi apparátusában dolgozók, mind pedig az érdekelt dolgozók részéről.

vita, amikor pl. a dolgozót nem megfelelő bérkategóriába sorolták be. Hasonlóan az is, ha elmarad a besorolt dolgozóknak a szakcsoportra előírt feltételek megszerzését követő hó elsejéi kinevezése, vagy a besorolt, illetve kinevezett dolgozó magasabb szakcsoportba való átsorolása.

A fizikai munka tehermentesítése érdekében többek között azt tervezzük, hogy ebben az évben egyelőre 4 nagyvárosban a hírlapok és a nagyalakú közönséges levélpostai küldemények kísérleti kézbesítését bevezetjük. A kísérlet lényege, hogy a kézbesítőnek nem kell a felsorolt küldeményt a postahivatalba bemenni, hanem azokat részben lakásokra, vagy más — a kézbesítőkörzethez tartozó címre, nagy tömeg esetén több címre — gépkocsikkal kiszállítjuk. Ezzel a kézbesítőkét az esetleges hosszú utazástól, a nagy súlycélutól részben tehermentesíteni fogjuk. Amennyiben a kísérletek jó eredménnyel végződnek és az előfeltételeket tudjuk biztosítani — így a nagyobb városokban is gondoskodunk bevezetésükről.

Szeretnénk azonban, ha a hivatalvezetők az érdekelt szakemberek és a szakszervezet tisztviselőinek több támogatást nyújtanának a hírlapkézbesítési rendszer végleges kialakításához. Az ismert létszámproblémák előbb vagy utóbb mindenkit meggyőznek arról, hogy

A tényleges sérelmek jogorvoslatát biztosítják a Munka Törvénykönyve általános jogorvoslati rendelkezései. Mégis, **sérelmes intézkedés esetén milyen lépéseket tegyen elsősorban a jogsérelmet szenvedett dolgozó?**

Általában egyeztető bizottság elé vihető minden olyan munkaiügyi vita az utasítás végrehajtásával kapcsolatban, amikor olyan intézkedés marad el, illetőleg olyan intézkedést tesznek helytelenül, amelyekre a jogszabály — a feltételek fennforgása esetén — kötelezően rendelkezik. Az ilyen rendelkezéseket (cogens) mindig így szövegezik: „kell kinevezni, kell átsorolni, stb.”

a postai kézbesítésnek — egyelőre — egyik legjobb és leghatásosabb tehermentesítése a külön hírlapkézbesítők alkalmazása.

Jóllehet, hogy kezdetben többet kell foglalkozni ezekkel a dolgozókkal. Ezzel kapcsolatban nagyon fontos, hogy az új bérrendezés előnyeit felhasználva, minden számításba vehető helyen sürgősen propagandát kell kifejteni a helyi sajtóban, moziban stb. az új munkaerők toborzása érdekében. Ez azért is fontos, mert a közeli hetekben újabb két hetilap fog megjelenni, amely az eléggé nagy példányszámú és oldalterjedelmű miatt még tovább növelni a postai kézbesítők napi terhet.

múlva az előfizetők várható növekedése miatt újra hasonló lesz a helyzet. A kézbesítői létszám rendezését az igazgatóságoknak gondos, elemző munkával kell végrehajtaniuk. Csakis azokban a helyeken alkalmazzzák ezt az eljárást, ahol a hírlapkézbesítők felvétele, vagy későbbiek folyamán a gépesítés nem lehetséges. Nyilvánvaló, hogy egyes városokban és lakott helyeken, ahol az utóbbi időben új lakónegyedek épültek, ott egyéb postai anyagok is sürgősen a rendszeres kézbesítés megoldását. Az ilyen igények esetén is ajánlatos, hogy a hírlapkézbesítők már külön hírlapkézbesítők beállításával biztosítsák.

Első lépésként forduljon a szakszervezet illetékes szervéhez, és annak segítségével kérje a hivatali felettestől a panasz felülvizsgálását s ha helytálló, akkor a joghatáry megszüntetését. Az ilyen természetű panaszokat a hivatali felettesteknek a lehető leg sürögöbben el kell intézniük. A szakszervezeti szerveknek pedig az a feladatuk, hogy a sürgős elintézését szorgalmazzák. Ervényt kell szerezni az Államigazgatási Törvény ama rendelkezésének, amely szerint 30 nap alatt ezekben az ügyekben is határozni kell. A bérrendezés kapcsán az ennél hosszabb határidőt semmi sem indokolja.

Dr. Jankovich Lajos

A szakértésabott létszám mellett is az igazgatóságoknak módjuk van egyes helyeken új postás kézbesítők beállításával a napi 4-5-6-7 óras kézbesítői elfoglaltságokat a szükséges mértékre felemelni, vagy esetleg új postás kézbesítőt beállítani. Ezek az intézkedések átmenetileg kedvezően fognak hatni. Azért átmenetileg, mert egy-két év

Ezek az intézkedések ugyanis a munkáltató kizárólagos mérlegelési jogkörébe tartoznak. Egyeztető bizottság elé vihető azonban az a munkaiügyi

Szerkesztői üzenetek

L. N-né. Az ideiglenes özevgyi nyugdíj egy évig jár. Igénye a végleges özevgyi nyugdíjra 55 éves életkorával fog megnyitni. Az említett szaktársnő azért kapja 55 éves életkora előtt az özevgyi nyugdíjat, mert férje üzemi balesetet következtében hunyt el.

Mi történik egy-egy bejelentés esetén?

Mikor az ügyeletes telefonon értesült a vonalhibáról, bejegyzí az időponttal együtt az eseménynaplóba — magyaráz a jelenleg szolgálatot teljesítő. — Azután riasztja az ügyeletes építésvezetőt, aki az ügyeletet ellátó szerelősoporttal kivonul a helyszínre. Közben az ügyeletes, a szolgálati szabályzatnak megfelelően, értesíti a vezetőket. Ez a rögtön intézkedés tömeges beázások, vagy súlyos rongálódás esetén történik, tekintet nélkül arra, hogy helyi vagy távkábelről van szó.

Ha a fentiek szerinti szolgálati út nem vezet eredményre, a dolgozó panasszal fordulhat az egyeztető bizottsághoz. Ennek határideje két hónap attól a naptól, amelyen a dolgozó a panaszolt intézkedésről értesült.

Nem könnyű feladat ez az éjszakai „éberségi” állapot az egésznapos munka után. A központi ügyeletesnek a helyi ügyeletes munkáját is el kell látnia időnként, ha azt „hiba esetén” a helyszínrre rendelik. Rádásul a környezet sem szivderít.

Hangsúlyozni kell azonban, hogy több olyan munkáltatói intézkedés van, melyek ellen semmiféle jogorvoslatnak nincs helye. Ezek a következők: a munkakörre megállapított bértételek közötti besorolás; az utasítás hatálybalépése után alkalmazottak postán kívüli munkaviszonyának a rangbérbe való beszámítása; az újabb alkalmazott, ról postásdolgozó figyelembevételel történő besorolás, illetőleg kinevezés.

— Elrettentő — hangzik az őszinte megállapítás. — Nemrég festették ki a szobát, rádió is van már, de a linóleum alatt szerelnak indult a padló. A szerelési üzem már régóta szeretne megszabadulni a Dandár utcai telephelyétől, de ez a mai napig is csak terv maradt. Ugyanis az ügyeletes szolgálat megszüntetéséről is csak szó esett.

Dandár utcai éjszakák

Nemcsak a szerelmesek szeretik a csillagos égboltot. A Kábelüzem szerelési üzemének szolgálatot teljesítő ügyeletes is boldogan sóhajt fel a felhőtlen éjszaka látán. Ilyenkor nincs vonalbeázás, még aludni is lehet egy jó nyagot.

fonhiánynak bizony gyakran látjuk kárát. Megtörténik, hogy a telefon híján, levő ügyeletes építésvezetőt, jelentéktelen dologért hozza a helyszínre az ügyeletes gépkocsi.

— Kik veszik ki részüket az ügyeletes szolgálatból?

— Mindazok az adminisztratív dolgozók a Kábelüzem-től, akik más jellegű ügyeletes szolgálatot nem teljesítenek — tájékoztat **Frindt Antal**, aki a beosztást készíti. — Mivel 64 embert kell körülbelül 70 alkalommal két-naponként beosztani, néhány személyre két, egymás után következő hónapban is sor kerül. Természetesen, a lista összeállításánál egyéni kéréseket, szociális helyzetet is figyelembe veszünk. A nézetleírások különösen ünnepi szolgálat ellátásakor merülnek fel. Ezi a lehetőség szerint igyekszünk kiküszöbölni.

— Mi történik egy-egy bejelentés esetén?

— Mindazok az adminisztratív dolgozók a Kábelüzem-től, akik más jellegű ügyeletes szolgálatot nem teljesítenek — tájékoztat **Frindt Antal**, aki a beosztást készíti. — Mivel 64 embert kell körülbelül 70 alkalommal két-naponként beosztani, néhány személyre két, egymás után következő hónapban is sor kerül. Természetesen, a lista összeállításánál egyéni kéréseket, szociális helyzetet is figyelembe veszünk. A nézetleírások különösen ünnepi szolgálat ellátásakor merülnek fel. Ezi a lehetőség szerint igyekszünk kiküszöbölni.

— Ha minden építésvezető kapna telefont — mondja **Hegyí Gábor** építésvezető —, akkor a központi ügyelet esetleg megszüntethető lenne. A telefonhiányát számolná fel — tehetné jelentős lépést az ügyeletes fronton.

Az ügyeletes szolgálatért lelkesedők száma igen gyér, s ez is csak a cserében kapott szabadságnak szól. A beosztottak zöme erről is készséggel lemondna, mert senki sem áldozza fel szívesen éjszakai kényelmét, különösen vasárnap.

— Ha minden építésvezető kapna telefont — mondja **Hegyí Gábor** építésvezető —, akkor a központi ügyelet esetleg megszüntethető lenne. A telefonhiányát számolná fel — tehetné jelentős lépést az ügyeletes fronton.

A Kábelüzemnek is komoly veszteséget jelent munkorában a „lecsúsztatott” ügyeleti idő. Ezért került — egy időben — az újítási feladatok közé az ügyeletes szolgálat problémája. Talán **Hegyí Gábor** által tolmácsolt közös javaslat — mely az építésvezetők telefonhiányát számolná fel — tehetné jelentős lépést az ügyeletes fronton.

POSTÁS DOLGOZÓ

Kiadja a Postások Szakszervezete

Feladó: Beszeny Miklós főtűtűkár

Felolós szerkesztő: Dudás János

Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13. sz. Telefon: 428-777

Megjelenik havonta 20 000 példányban

Szilka Lapnyomda, Budapest